

بررسی وجوه مشابهت‌های زبانی بین گویش سمنانی و گیلکی

دکتر علی صفایی
استادیار دانشگاه گیلان
لیلا درویشعلی پور آستانه*
دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه گیلان

چکیده

گویش سمنانی، بازمانده زبان پهلوی و از شاخه زبان‌های ایرانی شمال غربی و جزء گویش‌های مرکزی ایران، محسوب می‌شود. از ویژگی‌های بارز این گویش، انعطاف‌ناپذیری، دست‌نخوردگی، تقسیم اسامی به مذکر و مؤنث و... است. این گویش خود به چند زیرگویش افتری، شهمیرزادی، سُرخه‌ای، سنگسری و گیلکی فیروزکوهی تقسیم می‌شود. گویش گیلکی که جزء شاخه غربی زبان‌های ایرانی است، خود به سه زیرگویش شرقی، غربی و گالشی تقسیم می‌شود. حال مسئله این‌جاست که گویش گیلکی فیروزکوهی چگونه وارد گویش سمنانی شده است. برای این مهم، فرضیه‌هایی می‌توان مطرح کرد که فرضیه‌ای که گویش سمنانی و گیلکی را بازمانده فارسی باستان و میانه (پهلوی) می‌داند، به یقین نزدیک‌تر است. این مقاله با روش کتابخانه‌ای-میدانی، می‌کوشد نخست به پیشینه پژوهش و سپس ساختار فعل در این دو گویش بپردازد. سپس اسامی، صفت‌ها، مصادر و ساخت نحوی این دو را با هم مقایسه کند تا وجوه مشابهت‌ها را استخراج کند.

کلیدواژه گویش، سمنانی، گیلکی، ساختمان دستوری.